

Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se
li.dl@regeringskansliet.se

Yttrande över betänkande Effektivare samverkan för djur- och folkhälsa SOU 2025:69

Er beteckning: LI2025/01499

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Norrbotten instämmer i att myndigheter behöver kunna samverka med varandra för att dela information, förebygga och hantera utbrott av djursjukdomar och zoonoser gällande människors och djurs hälsa. Generellt är det positivt om informationsutbytet mellan myndigheter kan förenklas. Det viktigaste att reda ut vid (elektroniskt) överlämnande är ju främst personuppgiftsutlämnandet mot bakgrund av GDPR och sekretessbestämmelserna. Detta har utredningen tagit i beaktning på ett utförligt sätt. Det är dock viktigt att det är tydligt i vilka situationer det är tillåtligt med detta informationsutbyte.

Nationell reglering av storlek på och finansiering av kostnader och ersättningar som beskrivs nedan måste upprättas i samband med förordningarnas ikraftträdande.

Avsnitt 1.1 Förslag till lag om ändring i miljöbalken

Kommunernas ansvar för hantering av smitta hos sällskapsdjur tas bort och hamnar under länsstyrelsens ansvar. Länsstyrelsen i Norrbotten instämmer i detta då sakkunskapen via länsveterinär finns på myndigheten.

Avsnitt 1.2 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:806) om provtagning på djur, m.m

*7a § Vid misstanke om att ett sällskapsdjur som innehas av
privatperson bär på en allvarlig smittsam sjukdom som kan föras över*

till människor, ska länsstyrelsen omedelbart vidta de åtgärder som behövs för att spåra smittan och undanröja risken för smittspridning. Om det är nödvändigt för att förhindra spridning av sjukdomen får länsstyrelsen låta förstöra föremål av personlig natur och avliva sällskapsdjur som innehåller av privatpersoner. Den som har drabbats av ett beslut enligt första stycket andra meningen har rätt till skälig ersättning av länsstyrelsen. Första och andra styckena gäller inte om åtgärder vidtas enligt livsmedelslagen (2006:804), epizootilagen (1999:657), zoonoslagen (1999:658) eller andra bestämmelser i denna lag.

19 a §1 Ersättning av statsmedel kan, om det finns särskilda skäl, lämnas för kostnader eller förluster som uppkommit på grund av

1. sådana beslut enligt denna lag eller enligt föreskrifter meddelade med stöd av lagen som syftar till att kartlägga förekomst av, fastställa frihet från, kontrollera eller förebygga och hindra spridning av djursjukdomar, eller 2. sådana föreskrifter meddelade med stöd av lagen som har det syfte som anges i 1.

Frågor om ersättning prövas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om förutsättningarna för att ersättning ska kunna lämnas och om de kostnader och förluster som ska kunna ersättas.

Avsnitt 1.5 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1956:296) om ersättning från staten i vissa fall vid ingripanden för att förhindra spridning av en smittsam sjukdom

1 § Den som har drabbats av kostnader eller förluster till följd av ett ingripande som en myndighet har gjort för att hindra spridning av en smittsam sjukdom kan få ersättning från staten enligt denna förordning om ingripandet skett enligt 4. 7 a § lagen (2006:806) om provtagning på djur, m.m. (länsstyrelsernas beslut om smittspårning, undanröja risken

för smittspridning till människa, rätt att förstöra föremål av personlig natur och rätt att avliva sällskapsdjur).

4 § Kostnaden för undersökning på ett laboratorium av prov enligt 7 a § lagen (2006:806) om provtagning på djur, m.m., får ersättas i den mån kostnaden inte ska ersättas enligt nämnda lagar

I 7 a §: Den som har drabbats av ett beslut enligt första stycket andra meningen har rätt till skälig ersättning av länsstyrelsen.

Länsstyrelsen i Norrbotten vill påtala behovet av finansiering gällande dylika ersättningar. Riktlinjer för värdering, ersättningar och maximala belopp vid avlivning av sällskapsdjur bör regleras nationellt och indexuppdateras fortlöpande för objektivitet och tydlighet.

Avsnitt 1.4 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

30 kap 24 f § Sekretess enligt OSL 30:23 om affärs- och driftförhållanden hindrar inte utlämnande av uppgifter som är viktiga för smittskyddsarbetet

Från länsstyrelsen; Till Jordbruksverket, SVA, kommun, Livsmedelsverket, FoHM, smittskyddsläkare, annan länsstyrelse

Till länsstyrelsen; Från Jordbruksverket, Läke-medelsverket, SVA, Livsmedelsverket.

31 kap 13 b Sekretessen överförs mellan mottagande myndigheter.

Enligt förslaget som länsstyrelsen instämmer i krävs att den mottagande myndigheten antas behöva uppgiften för övervakning, förebyggande eller bekämpning av zoonoser eller djursjukdomar.

1.7 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2006:815) om provtagning på djur, m.m.

Länsstyrelsen instämmer i förslagen gällande databaser och register, uppgiftsskyldigheter och direktåtkomst som åläggs Jordbruksverket och kan delges till Länsstyrelsen vid behov.

1.9 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2017:868) med länsstyrelseinstruktion

7. arbeta för att motverka uppkomst och spridning av antimikrobiell resistens bland mikroorganismer hos djur och i livsmedel samt verka för en rationell användning av antimikrobiella läkemedel till djur.

Både Jordbruksverket och SVA har arbetet med antimikrobiell resistens uttalat i sin myndighetsinstruktion. Länsstyrelsen i Norrbotten instämmer i att även länsstyrelserna bör ha det. Länsstyrelserna arbetar redan med denna fråga inom flera olika områden och det bör därför finnas med i instruktionen för att det ska vara tydligt och inte riskerar att nedprioriteras.

Avsnitt 7

Förslaget är att det inte krävs författning för att tillåta utlämnande genom direktåtkomst. Länsstyrelsen ställer sig tveksam till varför man å ena sidan säger att författning inte krävs (s. 198), å andra sidan att det finns fördelar med reglering i vissa situationer (precis som det är i dagsläget). Det är just denna form, dvs när något är reglerat ibland och ibland inte, som gör att förvirring uppstår över vad som är tillåtet och inte. Att man genom reglering i vissa situationer skulle "få möjlighet att ta ställning till frågor om sekretess och förenligheten med dataskyddsreglering" kan ifrågasättas, eftersom detta följer oaktat om det är reglerat om direktåtkomst. En sådan övervägning ska alltid göras vid begäran om utlämnande av handling i samtliga rättsområden, varför motiveringen är något tvetydig.

Avsnitt 8

Länsstyrelsen instämmer i de slutsatser som dras i avsnittet gällande delning av uppgifter mellan myndigheter i smittskyddsarbetet.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Lotta Finstorp med länsveterinär Anna-Maria Andersson som föredragande. I den slutliga handläggningen har också enhetschef Ingrid Ragnarsson medverkat.